

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, September 2dikán, 1823.

Spanyol Ország.

Marsal Oudinot így tudósítja a' Hadi Minisztert:

Madrid, Aug. 13d. 1823.

Gen. Lieut. Gróf Bourk tudtomra adá, hogy a' Ferrolban elfoglalt ágyúk Batteriában állanak, 's Aug. 6d. készen valának Corunnának lövésére. A' Grófnak az a' czélja, hogy minnelötte lövetni kezdené az említett helyet, azt előbb még egyszer felkéri, mely a' békekövet' visszajövetelével azonnal megtörténik, ha ugyan a' Kormányzó tovább is vonogolja magát.

Minelutána Gen. Morilló, együtt fogván a' dolgot Gen. Laroche-Jaquelinel, a' Palarea és Rosello Orensei Kormányzóknak constitutiós csoportjait szélyoszlatta, Vigóba ment, hol még sok fegyvert talált. A' Generális Aug. 5d. arról tudósított, hogy Wilson és Quiroga, kik a' végett mentek Vigóba, hogy Trix tartományának fellázasztása iránt próbát tehessenek, az említett nap reggel elveztek.

Hogy az ellenségnek ideje ne lenne az egybegyűlésre, Morillo és Laroche-Jaquelin Generálisok Bayonába mentek, mely kis hely Galliciának legvégső szélén a' tengerparton esik, 's szini' olly kevésbé állhat ellent mint Vigo; Bayonából ismét Tuy' megszállására indultak. Mind ezen menetelek azt cselekvék, hogy a' Constitutiósok erősen szökdősnek. Gen. Bourk olly szándékkal van, hogy Gen.

Margueriet, kinek Aug. 5d. Lugóba kelte érkezni Brigadájával, Szan Martin de Quirogán keresztül Puebla de Szanta Briába, 's onnan Orensébe küldi; mellyélfogva az ellenség két tűz közé szorítottatik 's megakadályoztatik abban, hogy Castiliának fordulhasson. Gen. Marguerie ezután a' 35d. Regementtel Ferrolba megviszszá, a' hova ezen Regement őrizetül rendeltetett.

Ó-Castiliának Fő-Kapitánya (Odonnel Károly) jelenti, hogy 27, Villar de Ciervosbéli mezei emberek a' nevezett falu körül, Júl. 27d. az Algarbia nevet viselő Regementnek 42 Lovasait, kiket Empacinado' testvére vezértelt meglámadák, 's minden ellentállás mellett 36-ot fegyverestől lovastól elfogtak, kettőt pedig megölték; a' Vezér Portugalliába futott-által 3 emberével, a' hol is elfogatott. Most már mindnyájan Valladoltdban vannak.

Marsal Oudinot,
az első Ármada-test' Fő-vezére.

A' Generalissimus Herczeg Aug. 12d. érkezett Cordovába, hol kimondhatatlan örvendezéssel fogadtatott. Más nap Puerto Szanta Maria felé indult Ő kir. Herczega.

Madridból, az oda érkezett hivatalos tudósításoknál fogva jelentik Aug. 14d., hogy a' Ballesteros Capitulatiója Aug. 9d. tétetett közönségessé Cádixban. Azon fogatról mellyet szült. halgatnak, hanem nagy reménységek lelkesítenek mindénket, 's az Angoulemi Herczegnek megje-

lenését Puerto de Szanta Mariában, fontos történetek fogják követni. A' Király teljes szabadságot nyert Cádizban; sőt védelmezőjévé leve azoknak, kik őt elnyomák; nagyobb kíméléssel bántak más most Ő Felségével, 's a' méltalanságok' helyét, tisztelet és hódolás foglalták el. Valahányszor a' nép között megjelenik, mindannyiszor megújul ennek elragadtatása, 's az „Éljen a' Király!” felkiáltást többé semmi sem akadályoztathatja.

Egy Puerto de Szanta Mariában Aug. 10d. költ levélnek utánírásában jelenti az Etoile, hogy Ballesterosnak meghódolása, igen nagy rémülésbe hozta a' Corteseket és az ezekkel tartókat. Még a' leghevesebb gondolkodásuk is kezdik már altalláni annak szükséges voltát, hogy magokat a' környüállásokhoz kelletik szabniok, 's a' - mint csak lehet, a' legjobb feltételek mellett, alkudozásba bocsátkozniok. Cádiz félbe is szakasztá az ostromlókra való tüzelését.

A' Londoni Courier így ír: „Cádizból érkezett tudósítások szerint hirtelen és váratlanul fordultak a' dolgok. Az ezelőtt kevéssel vett tudósítások kevés reménységgel bízattának az iránt, hogy Cádiz, az ellene intézett hadierő által, hirtelen való meghódolásra kényszeríthetnék, vagy hogy a' feszült indulatú felekezet, felhagyván a' Király' élete ellen való jussaival és fenyegetődzéseivel, a' francia Igazgatással ollyforma feltételek alatt bocsátkoznék alkudozásokba, melyeket ez elfogadhatna. A' Cortesek valóban nagy bizodalmat vetének a' Ballesteros Armadájában 's azt hitték felőle hogy Cádiz' tájáról elveri a' Francziákat. Hanem ezen Generálisnak elpártolása, 's azon tette, mellynélfogva a' Regenséget megismerte, tüstént nagy változást okozott. Mert, kivéven a' Mina Armadáját, mellynek azonban ez idő szerint semmi hasz-

nát sem lehet venni, mind azon seregek odahagyják a' Corteseket, mellyek ehkoráig mellettek viaskodának. A' Cádizí nép, melly különben sem nagy hajlandóságot mutatott a' Cortesekhez, 's most már Ballesterostól is elhagyatott, béketelenkedni kezd a' városnak közelgető lövetése ellen, és hogy kikötője zárva van; nyilván kezdi beszélleni, hogy a' Király' megszabadítását a' szükség kívánja, 's a' hadnak terhét, melly most egyedül a' népen fekszik, el kell hártani.“

Madridból Aug. 14dikéről következő levelet közöl Aug. 19d. az Etoile: „Aug. 8dikáig terjedő tudósításokat veva a' Regenség Cádizból, mellynek szerint Ő Felségék egésségesek. Az élelem' szűke 's az egyenctlenség mindegyre nevednek a' városban és Leon szigetén. Egy hajón, melly Cádizból kiszökött, hosszas levelezések, 's egy nevezetes pártos kerülének kezünkre; ezen utóbbi D. Miguel Cabrera y Navares, Soriának és Calatayudnak hajdani Polgári-kormányzója. — Ferrolból azt haljuk, hogy a' Themis nevű spanyol Fregát, mellyen royalista seregek vannak, továbbá a' Vengador nevezetű hadi sebes-hajó (Brigantine) 's két kisebb ágyúzó-hajók, az ottani kikötőből elevezték, a' végre hogy Coruna alatt száguldozzanak, 's ezen helyet a' tenger felől is olly szorosan körülvegyék, valamint a' száraz felől körülvétegett. — Quiroga' megfutamodása oltá, az új Kormányzó Novella, békekövetet küldött Gen. Bourkhoz, 's jelenté, hogy a' néhány napokkal nékie ajánlott Capitulatiót kész aláírni. Hanem változván azolta a' környüállások, 's az ostromlottak olly alacsonyágot követvén - el, hogy első békekövetünkre reálítotték, Gróf Bourk ezen készségnek helyt nem adott. Ekkor Gen. Novella attól tartván, nehogy a' város ostrommal vétetnék meg, csupán azt kérte, engedtetnék - meg nékie, hogy egy

Oberstert Gen. Morillóhoz küldhessen, az ő vélekedésének megtudhatása végett. Rétség sem lehetvén Gróf Carthagenának (Morillónak) feleletéről, azt lehet hinni, hogy a város rövid időn általadatik. — Bizonyos környülállásokat tudunk egy olly gonoszságról, mellyhez hasonló csupán a francia Revolutió évkönyveiben találattik. A partos Quiroga, ki a katoná nevezetre érdemellen, kevés órákkal az előtt, hogy Corunnából elfutott, 51 személyt, kik Corunna mellett a Sz. Antal fellegvárában tartattak fogva, egy Szevillai hajóra hányatott, hogy, a mint mondá, bátorságos helyre vitettetnének. Alig hogy a tengerre érték azonban ezen szerencsétlen áldozatok, Quiroga parancsolatjából azonnal megöldöstettek 's a habok közé hányattak. Az első holttestek, mellyeket a Francziák észrevén, a vízből kifogtak, egy Tisztnek és egy Pappnak testeik valának, kik háttal kötöttettek egymáshoz, 's kardal öszvevagdaltattak. A mai Madriti Gaceta közli ezen 51 áldozatoknak név-lajstromát. Közöttök van a royalista Ármadának egy Brigadérosa Don Salvador Escandon, 's 5 Oberst-Lieut. u. m.: Francisco Pereira, Theodor Gil, és Jose Aragona.“

Ugyancsak az Etoile így ír Villafrancából Aug. 13dikáról: „Milans, minekutána megmaradott seregeit Momblanchban egybevonta volna, Calaf felé elment. Utána eredtek Báró d' Eroles Manserából, Gen. Tromelin Igualadából, és két, Viguében feküdtöt Batalion. Milans, a mint látszik, Seo d' Urgelt akarja megszabadítani. Innen Villafrancából 2000 ember ment Igualadába a Gen. Tromelin serege helyébe.“

Az Infantadói Herczeg, a spanyol Regenség Előülője, 's D. Vicomte Saes, a Külső-Miniszter Szevillába mentek.

ból Aug. 13dikáról: „Fontos dolgokat mind addig nem halhatunk; míg csak az Angoulemi Herczeg Cadix alá meg nem érkezik, melly Aug. 17dikére viradóra eshetik-meg. De még akkor is időt kell engedni a kir. Herczegnek, már akár megtámadásra akár alkudozásokra kerüljön a dolog, úgy hogy Párizsban, Sept. elejénél előbb bizonyost nem halhatunk. — A szárnyaló hírek között bizonyosnak látszik, hogy Gen. Alavát a Cortesek letették, törvény elébe idézték és halálra ítélték.

Egy levél, melly Aug. 14d. indult déli Francia Országból, így szól a Catalónia dolgokról: „Marseillei levelek szerint, Barcelona előtt portyászó hajóosztályunk megszaporodott, úgy hogy a kikötő elkerítése, szorosabban szemmel tartathatik mint ezelőtt, jöllehet a tengerpart mentében evező apróbb hajókat, mellyekkel a magunk kissébb hadi-hajói sem érkezhettek, nehéz leszen megakadályoztatni. Pedig éppen ezen apró hajók visznek minduntalan friss eleséget Barcelonába, 's ezek tartják fel a közösülést az erősséggel. — Tarragona alatt nincsenek ezúttal száguldozó-hajóink; mellyért is azon kikötő állandó egybeköttetésben van az Andalusiai déli parttal, a honnan hivatalos levelek mehetnek Barcelonába. 1822-ben, mint tudva van, számos bástyáji lerontattak Tarragonának, 's a jelenvaló had' kezdetével valóban azon szándékkal is volt Mina, hogy ezen helyet erősségül éppen nem használja. Hanem kicsiny tavolyságban a várostól, erős tábor-hely állíttatott. De azonban itten is újra változtatást kívántak a hadi történetek. 'S elűzetvén Tortosából a constitutiós seregek, parancsolatok adattak a Tarragonai bástyáknak helyreállítása iránt, 's azolta a munka olly nagy serénységgel foly, hogy a nevezett hely,

A Journal des Debats jelenti Madrit-

mellynek bástyái egybeköttetésben vannak a' megerősített táborral, húzamos ostromot kiállhat. Oda szállítottak végre csaknem minden constitutiós tartalék-seregek, úgy hogy Tarragona ez idő szerint valósággal nevezetes hadi-hely. Kevés-sel ezelőtt olly hír szárnyalt ugyan, mint-ha az ottani seregek a' Royalistákhoz hajlanának, de ez a' hír mind ekkoráig benem bizonyosodott. Gen. Mansonak meghódolása iránt is kétség van még, mint-hogy felőle semmi hivatalos tudósításaink nincsenek. Az utóbbi napokban ugyan azt hallánk, hogy Milansnak és Loberának hasznos ajánlások tétettek, 's ők azokat nem vették-meg. Új hadimunkálódások Cataloniában azolta nem estek, miolta a' Marsal olly alkalmazot-san helyezetté-el szemlélődő-líncáját a' Lobregátnak két szélein. Barcelona' ostromához eddigelé legkissebb készültek sem tétettek, 's a' mint hiszik nem is ké-rül erre a' dolog, mint-hogy a' reményl-hető közönséges szerződésnél fogva, a' Catalóniai környülállások is eligazítat-nak; különben Marsal Mancey számára újra segítség küldetett."

Az anglus Courier így szóll: „Ha szinte igaz volna is, hogy az Angoulemi Herczeg és a' Regenség meghasonlottak vélekedéseikben, még az bennünket nem igen nyughatatlanítana. Angliára 's minden törvényes Országló-székre nézve: a' fő dolog az, hogy azon katonai factionak megzabolázásával, melly Királyat fogva tartá, a' világnak minélelébb példa adat-tassék. Egészen bizonyos dolog, hogy a' Regenség mindent elkövetett, hogy az Angoulemi Herczeget Cádizba követhes-se; hanem a' Herczeg kinyilatkozatá, hogy hadi őrizet alatt küldi-viszsa a' Reg-ségséget Madritba."

A' tudósításokkal mostanában igen

bővölködő Etoile ezeket jelenti a' Pamplona alatt lévő táborból Aug. 11dikéről: A' Marsal Lauriston vezérlése alatt lévő 5d. Armada-tesznek, egy részére levénk; a' Marsal bennünket tegnapi személyesen megtekintett. Azzal egy békekövetet küldött az erősségbe a' Ballesteros Capitulatiójával 's ezen Generálisnak azon parancsolatjával, hogy a' keze alatt lévő erősségek adnák-meg magokat. Hanem a' Constitutiósok ezen parancsolattal is keveset gondoltak, valamint mindennel a' mi csak a' Regenségnek való meghodolásokat illeti. Midőn a' 2d. Huszár-Regement' Oberstere, kit a' Marsal békekövetül küldött, a' Király' fogságáról kezdett volna szóllani, olly tüzesen moz-dult-meg székében Salvador a' Kormány-zó, szemére hágyván a' Obersternek, hogy jövetelének célja csupán a' nagyiel-kü Nemzetek bosszantására volna, hogy ez azt hitte, hogy azonnal elfogattatik. — Ide naponként jönnek a' hadi eszközökkel terhelt szállítások, 's az ostromló-he-lyen 80 nehéz ágyú van. Közönségesen azt hiszik, hogy az ostrom Lajos napján elkezdődik. — A' Sz. Sebestyén alatt lévő táborból Aug. 12dikéről: „Vasárnap revénk híret a' Ballesteros Capitulatiójá-nak; Lineáink 21-szer löttek folytással ezen történet' öröme, melly Spanyol Országnak békességét siettetti. Erre tüs-tént ellepék a' város' bástyáit a' constitu-tiós katonák. A' 41d. Regementből egy Tiszt elküldetett békekövetül, ki egy spa-nyol Tiszttel hosszas beszédet tartott, de a' mellynek foglalatajáról még semmit sem tudhatni."

Marsal Lauriston' Hadiszállása, a' mint hallik, Vittoriába tétetik-által.

Az Etoile közti Madritból Aug. 16di-kéről, hogy Gen. Laroche-Jaquin Ba-yonat megvette. Corunnának lövete-se elkezdődött. A' város öt hat helyt gyű-

ladott-meg, 's a' jelentés' indításokor még égett.

Madrid, Aug. 15d. 1823.

Zayas' meghódolása bizonyosnak látszik.

Ciudad-Rodrigo, a' mint hallik feladta magát a' Fő Kapitánynak Odonnel Károlynak.

Az Extremadurai kevés számú seregek azon ponton állanak, hogy a' Ballesteros példáját fogják követni.

Itten azt beszélük, hogy a' Cortesi gyűlés szélytoszlott, 's csupán egy rendkívülvő Biztosság áll-fenn még belőlök Cádizban.

Eppen most jött levelek szerint, Carthagena megnyitá előttünk kapuit.

Lisbonából jelentik Aug. 4d.: „Gen. Bourmont' fija; ki ide küldetett, ma reggel Szevillába indult, egy agyúkkal, golyóbisokkal, hubiczákkal, 's más hadi eszközökkel terhelt hajón, mellyeket a' Portugalliai Országló-szék küld. Több hadi eszközöknek szállítására, még más két hajó is készül a' kikötőben.

Madrid, Aug. 16d. 1823.

A' Regenség Aug 10dikéig terjedő tudósításokat vett Cádizból. A' Király 's a' kir familia frissen vannak.

A' Línea-seregeknek és a' lakosoknak békételenkedése olly lépcsőre hággott, hogy a' Royalisták nyilván kezdik könyilatkoztatni hűségüket.

Aug. 3d. 2000 emberrel indult-ki Riego Cádizból olly czállal, hogy Malagába mehessen. Hanem a' francia-spanyol egyesült Ármada Batteriájának 's utóbb az apró fegyvereknek tüzelése, csaklamar megbánaták vele merészségét. Ezen veszteségre, csüggedés váltotta fel azon lelkesedést, mellyet ez a' pártos a' seregek között akart ébreszteni.

A' szökevények között lévő némelly tiszteltől azt hallánk, hogy a' Cortesek egy elválasztó ütközetnek hírét és még

környüállásait is terjeszték-el, mellyben Ballesteros, meghódolását előző estve győzedelmeskedett volna. Ez a' Generális, a' mint a' pártosok' sejei szóllának, Carmonától Szevilláig úzé kivont kardal a' Francziákat. 'S az utóbbi nagy város' Royalistaságának büntetéséül 30 millio Real Contributiót vetett a' lakosokra. Továbbá, hogy a' győzedelmes szinte Torre del Oroig előnyomult 's ezen kikötőt egészen semmivé tette, minthogy Barátoknak és Apáczáknak szolgált menedékül. Végre azt állíták, hogy mindennek vége, 's Zayas' serege egyesülvén a' Ballesteroséval, Cádiznak megszabadításán igyekeznek.

Az említett szárazon való kirontása előtt harmad nappal, a' tenger felől is ki akart csapni Riego, de nem sokra mehetett. 1500 embert rakott-fel valami 50 ladikra. Ezek közül a' francia hajós-sereg többeket elfoglalt, mellyeken néhány olly Tisztek valának, kik pártos viseletekkel nagyon koczkaftaták magokat.

Portugallia és Brasilia.

Bahiai levelek szerint (mellyek Anglián keresztül érkeztek), ottan Jún. 27d. tanács tartatott, 's benne az végeztetett, hogy a' Portugalliai seregek tíz nap alatt Európába eleveztessenek. Más nap mindjárt elkezdették hajókra rakni a' bútýorokat; hanem a' seregek ellene valának a' dolognak 's inkább a' Korona-herczeg részére akarának állani, a' melly szándékot Gen. Madeira és Admirális Vasconcellos, gátolni igyekeztek. Lord Cochrane azt kívánta, hogy adatnék-ki neki a' Portugalliai hajós-sereg, de a' mellyet Madeira és Vasconcellos természetesen megtagadtak. Cochrane, a' kívánt feltétel alatt az ígéré, hogy a' seregeket szállító hajókat szabadon bocsátja. Mind eddig igen kétséges, ha vallyon eltakarodnak a' seregek. Gen. Madeira azon igyekezett, hogy a' seregek' általszállítá-

sa végett, minden idegen hajókat nagy aron megfogadhasson.

Azon tudósítások, mellyek Lisbonától az utóbbi posta-hajóval érkeztek Angliába, Júl. 23dikáig terjednek. A' Lisbonai Ujságokból közölt anglus leveleknek kivonásai szerint úgy látszik, hogy a' rendnek és csendességnek ellenségei különböző helyeken újra pártos lázadásokat kezdettek. A' Lisbonai Gacetéban azért is, minden jó Polgárok 's különösen a' Papok arra ösztönöztetnek, intenék a' népet, hogy a' lázassztókra ne halgasson. „Portugalliaiak!“ ezek az illető czikkelynek végső szavai „ne mocskoljuk-bé azon diésőséget, mellynek részesei levénk, hogy t. i. minden idegen segítség nélkül, egyedül győztük-meg az oltár és trónus ellen összeesküdött azon factiót, melly nekünk annyi gonoszokat szerzett, 's Spanyol Országot a' veszedelemnek örvényébe döntötte.“

Oporto' táján számos személyek elfogattattak, mint bizonyos titkos társaságnak tagjai. Közöttök van egy Orvosi tudomány Baccalaureusa, egy földesúr, egy könyvnyomtató és hat kereskedő.

Török Birodalom.

A' Spectateur Oriental így ír Júl. 18d. „Utóbbi levelünkben, Salonochiból jött tudósításaink szerint, a' Görögöknek a' Voloi tenger-öbölben lett megverettésekről szólottunk. Azolta arról Jún. 24-dikéről Trikeriből egyenes tudósításokat vevénk. Még ez a' város, mellyben 40,000 lélek lakik, nem került török kézre; hanem a' Görögök' megverettése sokkal nevezetesebb volt, mint a' Thessalonichi első tudósításokból gyaníthatánk. A' Törökök fegyverrel foglalának-el 24 falut Trikeri tájékán, 's meg is tartották azokat ezek között. 6 — 8000 Görög esett-el fegyveréik alatt, számos aszszonyok és gyermekek a' Larissai Basa' parancsolatjából, rabszolgaságra hurczoltattak. A'

lik a' Görögök közül megszabadúlhatának, többnyire Trikeribe fatottak; de a' melly város, különben is igen sok léva benne a' nép, nagyon kétséges helyheztesben van, bár ha reményli is, hogy bástyájának segítségével, még egy darabig ellentállhat.“

Pápa Státusai.

A' Római Ujság így ír Aug. 20d.:

„Szomorú kötelességet teljesítünk, midőn Pápa Ő Szentségének VII Piusnak halálát jelentjük. Jóllehet a' rendkívül való Kurírok mindenfelé megrívek is már ezen tudósítást, de a' szomorú történetnek közelebbi körülállásai, mellyeket ezennel közlünk, még is mindenkor tárgyai a' részvételnek.“

„A' Júl. 6d. történt esés óta, mind egyre rendes lépcsőnként javult Ő Szentségének állapotja, úgy annyira hogy gyógyulásához egész reménység lehetett. Hanem Aug. 15d. éjjelre annyira kezdett fogyatkozni ereje, hogy az Orvosok kétségbe estek becses életének további megtarthatása iránt. Aug. 16d. és 17d. napjain még inkább elgyengült 's 18d. reggel Viaticum adatott Ő Szentségének.“

„Miniszter Cardinalis Consalvi hírül adá a' dolgot a' sz. Collegium Cardinalis-Diaconusának és a' Cardinalis-Vicariusnak; 's mint a' Pápának első szolgája, felőle a' Cardinalisok' Collegiumát is tudósította, melly erre a' Quirinalis palotában egybegyült, 's ottan vette a' tudósításokat a' Sz. Atyának további hogylétééről.“

„Cardinalis della Genga mint Római Vicarius, jelenté a' Lateranumi, Vaticanai és Liborianumi Patriarchalis Szentegyhazaknak, nemkülönben a' Szent Vicza és a' Trevii Szent Anastasius Parókhiájának (utóbbi az Ő Szentsége Parókhiája), hogy tennék-li a' Szentséget a' beteg Pápa' gyógyulásáért.“

„Nem tetszett a' Mindenhatónak

meghalgatni a' népnek kérését. Aug 19d. reggel felvévő Ő Szentsége az utolsó kenetet a' Nagy-Poenitentiariusnak Cardinalis Castiglioninak kezeiből, a' midőn, valamint a' Viaticum' adásakor is, jelen valának a' három Palotás-Cardinalisok: Gallessi, Bertalozzi és Consalvi. Ezután jelenté a' Cardinalis-Vicarius a' Clerusnak, mondaná-el „Pro infirmo Pontifice mortis proximo“ (a' beteg és halálához közelgető Pápaért) az imádságot.

„Hosszasz de csendes végküszdése után, mellyen a' nevezett 3 Palotás-Cardinalisok és a' Nagy-Poenitentiarius jelenvalának 's lelke' idvességéért a' szokott egyházi imádságokat mondák, Aug. 20d. reggeli 6 óraker Teremtőjének kezeibe kiadá lelkét a' szent Atya, az egész Catholica Anyaszentegyháznak mély szomorúságára 's Róma városának közönséges bánatjára, mellynek lakosai, a' szent Atya iránt viseltető tiszteleteknek és hódolásoknak, betegsége' ideje alatt, a' legérzékenyebb jeleit adák.“

„Halálán, egyiránt kesereg a' Római Státus és a' Külföld; igen nevezetes és bölcs uralkodása még a' jövő századokban is hő tárgyat szolgáltat a' históriának. Mi itten csak azt említjük, hogy 1742. Aug. 14d. született Cesanában, Gróf Chiaramonti Scipio' és Chini Johanna Grófné' házasságokból, 's a' szent keresztiségben Barnabás Lajos nevet vettfel, mellyhez füzte még 16d. esztendejében a' Cesanai sz. Mária Cassinai Barátnál a' György Barnabás nevet is. Később Rómába jöven, sz. Pál Kiasztromában a' Philosophiai és Theologiai tudományoknak feküdt, 's midőn Canonoknak nevezetett, a' szent Calixtus templomában tette-le közönséges Examenét. Ezután Pármában Philosophiát, Rómában 9 esztendeig Theológiát tanított, 's Rendének több méltóságival megtiszteltetett. 1782 Decemb. 16d.

VI Pius Tivolii Püspökhé tevő; 1785 Febr. 14d. az Imolai Püspökségre ment által 's Cardinalissá tétetett. 1800 Mártz. 14d. Velenczében a' Pápai Székre emeltetett, 's az Anyaszentegyházat 23 esztendeig 5 hónapig és 6 napig kormányozta. Megholt 81 esztendős és 6 napos korában.“

Nagy Britannia és Irlandia.

Herczeg Wellington Aug. 19d. szándékozott Belgiumba menni az ottan épülő erősségeknek esztendőnként való szemlélésére. 'S minthogy ezen erősségek már egészen elkészültek, ez leszen utolsó szemlélődő-útja a' Herczegnek.

Sir Robert Wilsonnak felesége Aug. 10d. megholt.

B é c s.

Ő Cs. K. Felsége Aug. 13d. költ felleges határozásánál fogva Orvos-Doctor 's Szemorvos Magister Fabini Fridrik Urat az Erdélyben újonnan felállított Provincialis Szemorvosi hivatalra méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Sept. 1. a' Státus-papir-sainak közép-árrok:

Státus Kötelező levele 5 pCtmal Conv. P. 82 1/4; Ugyan az 2 1/2 pCtmal 37 3/4; Sorsvonásos Költőn 1820-ról C. P.; — Ugyan az 1821-ről 100f. C. P. — Bizonyítás 1821d. Költőnről 100 ftért C. P. — Bécs Városi Bankó Obligatiók 2 1/2 pCtmal —; 100 for. C. P. 249 7/8 for. V. Czban. 1 Bank-Actia 925 1/10 for. C. P.; Cs. Arany —

A Gabona négy fő nemeinek árrok általjában Aug. 18d. — 23d.

(Mérőjét garasra számlálva V. Czban.)

	Búza.	Rozs.	Árpa.	Zab.
Bécsben Aug. 19.	128	99	63	56
— Aug. 23d.	127	95	67	51
Stockerauban Aug. 18d.	134	101	48	48
Fischamenden Aug. 19. és 21d.	101	74	40	40
Nagy Enzensdorfon Aug. 20.	121	96	45	41

Bécsben a' marhahúsnak fontja Sept. hónapra Ezüstben 7; V. Czban 17 1/2 xron meghagyatott.

Magyar Ország.

Ő Cs. K. Felsege Willrader József Urat, Aradi Sós Perceptort, 50 esztendeig viselt hív szolgálatjára és több alkalmatosságokkal megmutatott jeles érdemeire nézve, egész fizetéssel nyugodalomra bocsátani, 's a' Polgári érdemek' arany nagy Medáliájával megtisztelni kegyelmesen méltóztatott. Melly felséges kegyelem, a' tisztelt Úrnak a' Nagy-Mélt. kir. Magyar Udv. Kamarának Másus 14d. költ végzése által tudtára adatott.

Sajó Sz. Péterén (Borsod Vármegyében) Fő Tiszt. Tudós Felső-Őri Fülep Gábor Úr, a' Tiszán innen lévő Helvétziai Vallástételt követő Egyházi Megyének nagyérdemű Superintendense, a' S. Sz. Péteri Ref. Ekklésiának buzgó Lelki-Pásztorá, a' Hit-tudomány' Doctora, Júl. 25d. becses életének 85d. esztendejében megholt. (Ezen munkás tudós ferjfiúról máskor bővebben fogunk szólni.)

Elegyes Dolgok.

Szüretelési Készületek.

I. Bor' forrását illető Készület. — A' folyó II. Féléstendei M. Kurír XIII. Számjának 105 — 104d. lapjain, megnevezvén a' helyeket, hol tavaly ezen nagy hasznú Készületről szözlöttünk, előadtuk egyszersmind annak tapasztaláson épült szerencsés foganatját is, úgy hogy ezúttal csupán az árát említjük, melly következőleg határoztatott meg u. m. 6 akós hordóra való 20 ft; 12 akóra 35 ft; 20 ra 45 ft; 30-ra 65 ft; 40-re 85 ft; 50-

re 105 ft; 60-ra 115 ft; 100-ra 180 ft; 150-re 240 ft. V. Cz.

II. Geréz d fosztó Készület. — Ez fából van, hanem erős 's olly alkalmatos és hasznos, hogy vele egy ember egy gyermek' segítségével naponként 150 akó mustot készíthet-el. Mivoltának 's hasznainak leírását megtalálhatni a' közelebb nevezett M. Kurírban. Jó gond alatt számos esztendőig eltart a' Készület, 's az ára 150 f. V. Cz.

Mind két rendbeli Készületeket meg lehet rendelni, azoknak Cs. kir. Privilegiummal bíró készítőjénél Hummel Károly Úrnál Bécsben. Hanem a' verők' könnyebbségére találtatnak meg: Egerben Martin Úrnál; Bollyon (Baranya Vármegyében) Kern Úrnál a' Gróf Bathyáni Uradalmak' Directoránál; Medgyesen (Erdélyben) Biedersfeldi Binder Senator Úrnál, és Károlyvártt (Horvát Országban) Dr. Sax Aloyz Tábla-Bíró Úrnál.

Ü j k ö n y v.

Dálnoki N. Sámuel Úr a' Miskolci Ref. Gymnasiumban Poeseos Professor, 24 esztendőök olta különbféle alkalmatosságokra írt 180 Halotti énekeket Ns. Szigethi Mihálynál kinyomtatattá. Sokféle rangú, korú 's különböző nyelvekben szenvedett, mind két némen lévő személyekre alkalmaztatható szép Énekek találtatnak a' könyvben, mellynek ára 1 f. 15 xr. V. Cz.

Kötyavetye-jelentis.

Sz. K. Nagy-Győr Városában a' megholt Cantor és Canonok Mélt. és Fő Tiszt. Fránkl János Úr volt Káptalani lakásában, néhány száz akó ó magyar fejbőr, 10 és több akós vasas hordókban, jövő Sept. 11d. a' többet-igérőknek eladattatik.